

Halk Sağlığı Uzmanları Derneği (HASUDER)

**YENİ KORONAVİRÜS (COVID-19)
HAFTALIK HABER POSTASI
17.08.2020**

İçindekiler

Haftanın HASUDER Önerisi	2
Dünyadan Haberler	2
DSÖ Durum Raporlarında Öne Çıkanlar (10 - 16 Ağustos 2020) WHO Situation Reports 203-209	2
ABD Hastalık Kontrol ve Önleme Merkezleri (Centers for Disease Control and Prevention, CDC)	4
Avrupa Hastalık Kontrol ve Önleme Merkezi (European Center for Disease Control and Prevention, ECDC)	4
Amerikan Gıda ve İlaç Dairesi (U.S. Food and Drug Administration, FDA)	4
Türkiye'den Haberler	6
Kamu Kurumları	7
T.C. Sağlık Bakanlığı	8
T.C. İçişleri Bakanlığı	8
T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı	8
Meslek Örgütleri ve Dernekler	9
Türk Tabipleri Birliği (TTB)	9
Ankara Tabip Odası (ATO)	9
Türk Toraks Derneği (TTD)	9
Türk Klinik Mikrobiyoloji ve Enfeksiyon Hastalıkları Derneği (KLİMİK)	9
Türkiye Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Uzmanlık Derneği (EKMUD)	9
Aile Hekimliği Dernekleri Federasyonu (AHEF)	9
HASUDER'den Haberler	10
Okuma Önerisi	10

HALK SAĞLIĞI UZMANLARI DERNEĞİ (HASUDER) YENİ KORONAVİRÜS (COVID-19) HABER POSTASI (17.08.2020)

Kesin Olgu*: Türkiye (249.309) Dünya (21.260.760) **Ölüm*:** Türkiye (5.974) Dünya (761.018)

*16 Ağustos 2020 itibarıyla açıklanan verilerdir.

Haftanın HASUDER Uyarısı

Kaygılarımız Derinleşiyor!

Salgının ülkemizdeki durumu kaygılarımızı derinleştiren bir duruma geldi. Salgının kontrolden çıkma olasılığı güçleniyor. Artan hasta sayıları, uzayan süreç, yorulan sağlık çalışanı ve yetersiz salgın yönetimi bunun nedenleri arasında. Oysa hem yaşam sürebilir hem de salgın kontrol edilebilir. Koşul iyi bir pandemi yönetimi ve yüksek bir toplumsal uyumdur. Halkın sağlığını korumak devletin sorumluluğudur.

Dünyadan Haberler

DSÖ Durum Raporlarında Öne Çıkanlar (10 - 16 Ağustos 2020) [WHO Situation Reports 203-209](#)

- DSÖ, günlük durum raporunda yayımlanan en son verilerin tümünü görüntülemek için [COVID-19 küresel gösterge panosu\(COVID19.who.int\)](#)na bir işlev eklendiği ve tüm nicel verilerin küresel COVID-19 kontrol panelinde günlük olarak güncellenmeye devam edeceği; 17 Ağustos Pazartesi gününden itibaren günlük durum raporlarının gelişen epidemiyolojik durumun analizine ve yorumlanmasına odaklanarak ["COVID-19 Haftalık Epidemiyolojik Güncellemeler"](#) başlığı altında verileceği; operasyonel güncellemelerin ise ["COVID-19 için Haftalık Operasyonel Güncellemeler"](#) aracılığıyla paylaşılmaya devam edileceği duyuruldu (10.08.2020).
- Salgının neresinde olduğumuzu ve son 6 ayda elde edilen önemli başarıları değerlendiren **COVID-19 Hazırlık ve Müdahale İlerleme Raporu** tartışıldı. **9 Ağustos'ta sona eren hafta için COVID-19'un küresel epidemiyolojik bir özeti** sunuldu. İncelenen bir haftalık süre içinde 1,8 milyondan fazla yeni COVID-19 vakası, bir önceki haftaya göre %2'lik hafif bir düşüşle bildirilirken ölümlerin sayısının %2 arttığı ve bu süre zarfında 41.000'den fazla yeni ölüm bildirildiği raporlandı. Yeni vaka sayısındaki en büyük bölgesel değişiklik ise ölümler artmaya devam etmesine rağmen DSÖ Afrika Bölgesi'ndeki belirgin düşüş (%23) ile gerçekleşti. (10.08.2020). **Daha fazla bilgi için:** [Kaynak](#)
- Dr. Tedros, duyurulan istatistiklerin arkasında çok fazla acının ve ıstırapın olduğunu vurguladı.** Pandemiye etkili bir şekilde ele almanın iki temel unsurunun liderlerin harekete geçmek için adım atması ve vatandaşların yeni önlemleri alması olduğunu vurguladı. **'Mesajım çok net: virüsü bastırın, bastırın, bastırın'** dedi (10.08.2020). [Kaynak](#)

- Dr. Tedros, **150'den fazla kişinin ölümüne, 6000'den fazla kişinin yaralanmasına ve 300 000'den fazla kişinin evsiz kalmasına neden olan büyük patlamanın ardından Beyrut halkına [dayanışma mesajı](#)** gönderdi. DSÖ, **1,7 milyon ABD doları** değerinde cerrahi ve başlıca travma malzemeleri, kişisel koruyucu ekipman göndermenin yanı sıra COVID-19'un etkisini hafifletmek, psikososyal ihtiyaçları ele almak ve hasarlı sağlık tesislerinin hızlı restorasyonunu kolaylaştırmak için **76 milyon ABD Doları** tutarında bir başvuruda bulunduğunu raporladı (11.08.2020). [Kaynak](#)
- DSÖ ve UNESCO, COVID-19 salgınına yanıt verirken dayanıklılıklarını, toplu eylemlerini ve yaratıcılıklarını gösteren dünya çapındaki gençlerin **[Uluslararası Gençlik Günü](#)**'nü kutladı (12.08.2020).
- PAHO Direktörü Dr. Carissa F. Etienne, Amerika'da 390 000'den fazla insanı öldüren COVID-19 salgınının; **[tüberküloz, HIV, hepatit ve diğerleri de dahil olmak üzere bulaşıcı hastalıkları ortadan kaldırmaya ve kontrol altına almaya yönelik bölgesel planları tehdit ettiğini](#)** hatırlattı (11.08.2020).
- DSÖ Avrupa Bölge Ofisi, açılış toplantısı 26 Ağustos'ta gerçekleşmesi planlanan bir **[Pan-Avrupa Sağlık ve Sürdürülebilir Kalkınma Komisyonu](#)** toplantısı ile **farklı ülkelerin sağlık sistemlerinin pandemiye nasıl tepki verdiği konusunda dersler çıkarılması, sağlık ve sosyal bakım sistemlerinin dayanıklılığını artırmak için yatırımlar ve reformlar konusunda tavsiyelerde bulunulmasının amaçlandığını** duyurdu (11.08.2020).
- DSÖ, COVID-19 Tedarik Portalı'ndan talep edilebilir olan **[Acil Durum Küresel Tedarik Zinciri Sistemi \(COVID-19\) kataloğu](#)**nu yayımladı (10.08.2020).
- **COVID-19 Tedarik Zinciri Sistemi ile ilgili durum güncellemeleri** paylaşıldı (12.08.2020). [Kaynak](#)
- Temel el yıkama imkanına erişim, okulların COVID-19 salgınının ortasında güvenli bir şekilde çalışabilmeleri için temel koşullardan biridir. **[DSÖ/UNICEF Ortak İzleme Programından \(JMP\) elde edilen en son verilere göre dünya genelindeki okulların %43'ünün \(yaklaşık 5 okuldan 2'sinin\) 2019'da sabun ve suyla temel el yıkamaya erişiminin olmadığı ortaya kondu](#)** (13.08.2020).
- COVID-19 salgını sağlık sistemleri üzerine olağanüstü bir yük bindirmesine rağmen **[DSÖ Avrupa Bölgesi'nde kızamık ve kızamıkçık eliminasyonu konusunda sürekli bir taahhüt olduğu](#)** vurgulandı (13.08.2020).
- Pek çok ülkede COVID-19 pandemisine verilen yanıt ile toplulukları Ebola virüsü hastalığına karşı koruma çalışmaları gibi diğer hastalık yaklaşımlarından alınan derslerin birleştirildiği; örneğin **[Nijerya'nın Nijer Deltası'ndaki sağlık çalışanlarının kızamık, sarı humma ve COVID-19 gibi bulaşıcı hastalıkların tespitini ve raporlanmasını iyileştirmek için sürveyans stratejilerini birleştirdikleri](#)** bildirildi (13.08.2020).
- **COVID-19 açısından şüpheli veya doğrulanmış hastalar için evde bakım ve bunların temalarının yönetimine ilişkin rehber güncellendi.** Rehber, COVID-19 hastalarına evde bakım verilip verilmeyeceğine karar verirken dikkate alınması gereken konular, temaslıların yönetiminde alınması gereken halk sağlığı önlemleri hakkında rehberlik sağlamaktadır ve bu bakımı sağlayan sağlık çalışanları ve bakıcılar için tavsiyeler sunmaktadır (13.08.2020).
- **Uluslararası Narkotik Kontrol Kurulu (INCB), Dünya Sağlık Örgütü ve Birleşmiş Milletler Uyuşturucu ve Suç Ofisi (UNODC);** hükümetleri, ülkelerdeki kontrollü ilaçların üretimi ve tedariği ile COVID-19 ve diğer tıbbi durumlar için uluslararası kontrollü ilaçlara ihtiyaç duyan hastaların ihtiyaçlarının karşılanmasını sağlamaya çağıran bir bildiri yayımladı (14.08.2020). [Kaynak](#)
- Amerika'daki birkaç ülke COVID-19 salgını sırasında aşılama programlarını artırmak için yenilikçi stratejiler uygularken **[DSÖ Amerika Bölge Ofisi tarafından yürütülen bir dizi incelemede, maruziyet riski ile ilgili endişelerin ve yasaklar sırasında yaşanan hizmetlere erişim zorluklarının aşılama kapsamının azalmasına neden olduğu](#)** gösterildi (14.08.2020).
- Afrika kıtasında ilk COVID-19 vakalarının tespit edilmesinden bu yana altı ay geçti. **[Yarım milyondan fazla vaka ve 11 000 ölümlle birlikte, Güney Afrika'nın üstlendiği krizin yükü giderek artmaktadır](#)** (13.08.2020).

ABD Hastalık Kontrol ve Önleme Merkezleri (Centers for Disease Control and Prevention, CDC)

- [Altta yatan Tıbbi Durumlarla İlgili COVID-19 İlişkili Hastaneye Yatışı](#) arttıran durumlar yayımlandı (11.08.2020).
- [İslah ve Tutuk Evlerinde SARS-CoV-2 Testi için Ara Hususlar](#) yayımlandı (11.08.2020).
- CDC, [COVID-19 Seyahat Sağlığı Bildirim Düzeyleri](#)ni nasıl belirlediğini yayımladı (12.08.2020).
- COVID-19 Mücadelesi Sırasında [Evcil Hayvanları Tedavi Eden Veteriner Klinikleri için Enfeksiyon Önleme ve Kontrol Ara Rehberi](#) yayımlandı (12.08.2020).
- [Mevsimsel Alerjisi Olan Kişiler](#) hakkında öneriler yayımlandı (12.08.2020).
- [Sosyal Servis Sağlayıcıları ve Müşterileri](#)nin bilmesi gerekenler yayımlandı (12.08.2020).
- [Hayvanları SARS-CoV-2 Testi Açısından Değerlendirme](#)nin nasıl yapılması gerektiği ve öneriler yayımlandı (12.08.2020).
- [Temaslı Takibi Kaynakları](#) yayımlandı (13.08.2020).
- [Jimnastik ve Fitness Merkezi Çalışanları](#) öneriler yayımlandı (13.08.2020).
- [COVID-19 Elektronik Raporlama Uygulaması](#) hakkında bilgiler yayımlandı (13.08.2020).
- [Eve Servisler](#) hakkında bilgiler ve öneriler yayımlandı (13.08.2020).
- [Mülteci Tehcir Hizmeti Sağlayıcıları için Kaynaklar](#) yayımlandı (13.08.2020).
- CDC, [Güncellenen İzolasyon Kılavuzunun, COVID-19'a Karşı Bağışıklığı Kastetmediğini](#) yayımlandı (14.08.2020).
- [Asthmalı İnsanlara](#) yönelik bilgiler yayımlandı (14.08.2020).
- [Pediatrik Sağlık Profesyonelleri](#)ne yönelik bir dizi bilgiler yayımlandı (14.08.2020).
- [Laboratuvarlar için sık sorulan sorular](#)ı yayımladı (15.08.2020).
- [Laboratuvar Güvenlik Uygulamaları Rehberi](#) yayımlandı (15.08.2020).

Avrupa Hastalık Kontrol ve Önleme Merkezi (European Center for Disease Control and Prevention, ECDC)

- ECDC tarafından, "[Hızlı Risk Değerlendirmesi: AB/AEB ve İngiltere'de COVID-19 - 10. Güncelleme: Vakaların Yeniden Artışı](#)" paylaşıldı (10.08.2020). [Kaynak](#)
- ECDC tarafından, "[Okul ortamlarında COVID-19 testi için hedefler](#)" adlı döküman yayımlandı. (10.08.2020) [Kaynak](#)
- ECDC tarafından, "[AB / AEA ve Birleşik Krallık'ta İş Ortamlarında COVID-19 Kümelenmeleri ve Salgınları](#)" adlı döküman yayımlandı. (11.08.2020) [Kaynak](#)
- ECDC tarafından, süregelen halk sağlığı tehditleri hakkında haftalık bir bülten olan "[Bulaşıcı Hastalık Tehditleri Raporu, 9 - 15 Ağustos 2020, 32. Hafta](#)" yayımlandı. Raporda COVID-19'un yanı sıra diğer bulaşıcı hastalıklar ile ilgili güncellemeler yer aldı (14.08.2020). [Kaynak](#)

Amerikan Gıda ve İlaç Dairesi (U.S. Food and Drug Administration, FDA)

- FDA, tüketicileri koruma çabasının bir parçası olarak sahte COVID-19 iddialarında bulunan bir firmaya onaylanmamış ürünleri sattığı için bir uyarı mektubu gönderdi. H-Lab Life şirketi, ürünlerin insanlarda COVID-19'u hafifletebileceğine, önleyebileceğine, tedavi edebileceğine, teşhis edebileceğine veya iyileştirebileceğine dair yanıltıcı iddialarla "Çok Amaçlı Sprey" ürünleri satmaktadır. Şu anda COVID-19'u önlemek veya tedavi etmek için FDA onaylı bir ürün bulunmamaktadır. FDA, H-Lab Life'in bu onaylanmamış ürünlerin satışını derhal durdurmasını istedi. (10.08.2020) [Kaynak](#)
- FDA, geçici kılavuzlara dayanarak üretilen el dezenfektanlarının güvenli olmayan metanol seviyeleri içermemesini sağlamak için ek önlemler aldı. FDA, etanol veya IPA (izopropil alkol) başka bir Kaynaktan elde ediliyorsa, şirketlerin her bir aktif bileşenini (etanol veya IPA) metanol açısından test etmesini sağlamak için kılavuzlarını güncelledi. FDA ayrıca denatürant formülü geliştirmiştir. El dezenfektanlarındaki denatüre alkol, çocukları istemeden yutmaktan korumak için çok önemlidir. (10.08.2020) [Kaynak](#)
- FDA, [GWU SARS-CoV-2 RT-PCR Testi](#) için George Washington Üniversitesi Halk Sağlığı Laboratuvarına Acil Kullanım İzni vermiştir. Bu moleküler test, COVID-19'dan şüphelenilen bireylerde, üst solunum yolu örneklerinde (örn. Nazal, orta türbinat, nazofaringeal ve

orofaringeal sürüntüler) SARS-CoV-2'den nükleik asidin kalitatif tespiti için sağlık hizmeti sağlayıcıları tarafından kullanılmak içindir. Bu testin uygulanması George Washington Üniversitesi Halk Sağlığı Laboratuvarı ile sınırlıdır. (10.08.2020)

- FDA, [COVID-19 Salgını Sırasında Tıbbi Cihazların Kullanımı](#) Hakkında SSS(Sık Sorulan Sorular) içeren yeni bir web sayfası oluşturdu. Web sayfası, solunum cihazlarının, yüz maskelerinin ve kişisel koruyucu ekipmanların (KKD) ithalatı, tıbbi cihazların bağışlanması, diğer tıbbi cihazların ithal edilmesi, ithalat durumunun izlenmesi ve ithalat soruları için irtibatların tanımlanması hakkında içerik içermektedir. (11.08.2020)
- FDA, [COVID-19 Salgını Sırasında Tıbbi Cihazların Kaydı ve Listelenmesine İlişkin SSS](#)'leri içeren yeni bir web sayfası oluşturdu. Bu web sayfası, yetkilendirilmiş tıbbi cihazların üretimi (örneğin, imalat, montaj, işleme) ve dağıtımında yer alan iş yerlerinin (tesisler de denir) sahipleri ve operatörleri dahil olmak üzere tıbbi cihaz kuruluşları için bilgi sağlamaktadır. (11.08.2020)
- Florida'daki bir ABD Bölge Mahkemesi, endüstriyel bir ağartıcı, COVID-19 ve diğer ciddi hastalıklar için bir çare olarak gösterilen Miracle Mineral Solution gibi onaylanmamış veya yanlış markalı ürünleri satmasını veya dağıtımını yasakladı. (11.08.2020) [Kaynak](#)
- Amerikan halkını korumaya yönelik devam eden çabalarının bir parçası olarak FDA, etanol (etil alkol olarak da bilinir) içerecek şekilde etiketlenmiş ancak metanol kontaminasyonu için pozitif test edilen Bersih el dezenfektanları için [Soluciones Cosméticas, SA de CV](#)'ye bir uyarı mektubu gönderdi. Metanol, el dezenfektanı ürünleri için kabul edilebilir bir bileşen değildir ve deri yoluyla emildiğinde toksik olabileceği gibi yutulduğunda hayati tehlike oluşturabilir. FDA, tüketicileri, potansiyel metanol kontaminasyonu veya alt potent seviyelerde etanol veya izopropil alkol içeren [el dezenfektanları listesi](#)indeki herhangi bir ürünü kullanmamalarını ve sık sık güncellenen bu listeyi sık sık kontrol etmeye devam etmelerini önermektedir. (11.08.2020)
- FDA, koronavirüs hastalığının yayılmasını yavaşlatmaya ve kendimizi, ailelerimizi ve topluluklarımızı korumaya yardımcı olacak bazı basit adımları nasıl atabileceğimize dair ipuçları içeren bir [Tüketici Güncellemesi](#) yayımladı. Bu adımlar şunları içerir: Elleri sık sık su ve sabunla yıkamak; başkalarının yanındayken ağız ve burnu cerrahi olmayan bir maske ile örtmek; kalabalıklardan kaçınma; ve sosyal mesafeyi uygulamak (örneğin, diğerlerinden en az 1,5 metre uzakta kalmak). (12.08.2020)
- FDA kısa süre önce Amerika Birleşik Devletleri'nde bir cerrahi önlüğü ([K200977](#)) ve üç polimer hasta muayene eldivenini ([K201530](#), [K201531](#), [K193666](#)) pazarlamak için izin aldı. Bu eldivenlerin ve önlüklerin, COVID-19 salgını sırasında kullanımı da dahil olmak üzere, potansiyel olarak bulaşıcı materyallere ve diğer kontaminantlara karşı bir bariyer sağlamak üzere tıbbi amaçlar için giyilmesi amaçlanmıştır. FDA önlük ve eldivenleri bir Acil Kullanım İzni verilmesi yerine [geleneksel piyasa öncesi izin \(510 \(k\)\)](#) yoluyla gözden geçirdi ve onayladı. (12.08.2020)
- FDA kısa süre önce moleküler testler için iki Acil Kullanım İzni yayımlandı. Testlerin acil kullanımı, yüksek karmaşıklık testleri gerçekleştirmek için gereksinimleri karşılayan 1988 tarihli Klinik Laboratuvar İyileştirme Değişiklikleri kapsamında onaylanan laboratuvarlarla (LumiraDx UK Ltd for its LumiraDx SARS-CoV-2 RNA STAR, Biomeme Inc for its Biomeme SARS-CoV-2 Real-Time RT-PCR Test) sınırlıdır. (12.08.2020) [Kaynak](#)
- FDA, tüketicileri koruma çabasının bir parçası olarak, onaylanmamış ve yanlış markalı COVID-19 ile ilgili ürünleri sattığı için, Federal Ticaret Komisyonu ile birlikte, bir şirkete bir uyarı mektubu gönderdi. [Oxford Medical Instruments USA, Inc.](#) şirketi, ürünlerin insanlarda COVID-19'u hafifletebileceğine, önleyebileceğine, tedavi edebileceğine, teşhis edebileceğine veya iyileştirebileceğine dair yanıltıcı iddialarla "OMI Salt Therapy Pipes" gibi inhaler tuz ürünleri satmaktadır. Şu anda COVID-19'u önlemek veya tedavi etmek için FDA onaylı bir ürün bulunmamaktadır. FDA, Oxford Medical Instruments USA, Inc.'den bu onaylanmamış ve yetkisiz ürünlerin satışını derhal durdurmasını talep etti. (12.08.2020)
- FDA, satıcılara testlerinin karıştırılması ve yanlış markalanması nedeniyle yapılan hatalara yönelik uyarı mektupları gönderdi. (AkivaMed Inc., CoreMedica Laboratories, Inc., Fair Price Labs, Inc. ve Holistic Health International, LLC). (13.08.2020) [Kaynak](#)
- FDA, Federal Gıda, İlaç ve Kozmetik Yasası'nın (FD&C Yasası) 506J numaralı bölümünün uygulanmasının bir parçası olarak bir [cihaz eksikliği listesi](#) sağlamaktadır. Cihaz eksikliği listesi, FDA'nın şu anda yetersiz olduğunu belirlediği cihaz kategorilerini yansıtır ve COVID-19 salgını sürdükçe güncellenecek. Ek olarak, FDA, üretimi kalıcı olarak durdurulan tıbbi cihazların bir listesini de sağlamaktadır. Bölüm 506J uyarınca, belirli cihazların üreticileri, üretimde bir kesinti olduğunu FDA'ya bildirmelidir. Bu listelerin

yayınlanması, kamuoyuna ve paydaşlara kalıcı olarak durdurulan cihaz eksikliği ve imalat konusunda şeffaflık sağlayacaktır. (14.08.2020)

- FDA, yanıt çabalarının gerçeklerine, rakamlarına ve önemli noktalarına hızlı bir bakış sağlayan güncellenmiş bir [FDA COVID-19 Yanıtları Özeti](#) yayımlandı. (14.08.2020)
- FDA, sürekli renal replasman tedavisi (CRRT) ile tedavi edilen ve bölgesel sitrat antikoagülasyonunun uygun olduğu yetişkin hastalar için [Baxter Healthcare Corporation'ın REGIOCIT'inin acil kullanımı için bir Acil Kullanım İzni](#) (EUA) yayımladı. Bu ürünün EUA kapsamında kullanımı, kritik bakım ortamlarıyla sınırlıdır. CRRT, akut böbrek hasarı olan kritik hastalarda böbrek desteği sağlayan bir "diyaliz" tedavisidir. Baxter Healthcare Corporation'ın REGIOCIT'i yalnızca şirketin bu ürünü almaya hak kazandığı sağlık tesislerinde kullanılabilir. (14.08.2020)

Türkiye'den Haberler

Tablo 1. Günlük Test Sayısı, Vaka ve Ölüm Sayıları ile İlgili Veriler

Tarih	Test Sayısı	Pozitiflik Oranı (%)	Yeni Vaka	Kümülatif Vaka	Ölüm	Kümülatif Ölüm	Vaka-Fatalite Oranı (%)
10.08.2020	62.219	1,92	1.193	241.997	14	5.858	2,42
11.08.2020	61.716	1,92	1.183	243.180	15	5.873	2,42
12.08.2020	67.237	1,80	1.212	244.392	18	5.891	2,41
13.08.2020	66.892	1,86	1.243	245.635	21	5.912	2,41
14.08.2020	70.192	1,75	1.226	246.861	22	5.934	2,40
15.08.2020	67.214	1,87	1.256	248.117	21	5.955	2,40
16.08.2020	65.956	1,81	1.192	249.309	19	5.974	2,40

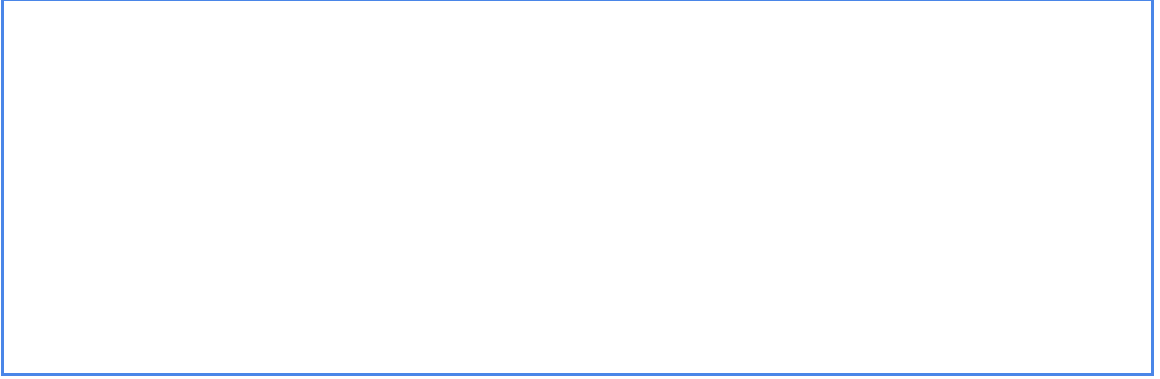
Pozitiflik Oranı (%) = (Günlük Yeni Vaka Sayısı / Günlük Test Sayısı) x 100
Vaka-Fatalite Oranı (%) = (Kümülatif Ölüm Sayısı / Kümülatif Vaka Sayısı) x 100 [Kaynak](#)

Bu hafta salgın eğrisini paylaşmadık.

Çünkü;

Sağlık kurumlarında çalışan meslektaşlarımızın sözel ifadeleri ile belirttikleri hasta yoğunlukları ile kamuoyundan izleyebildiğimiz resmi sayılara yansıyan durumda farklılıklar olduğuna dair izlenimlerimiz var. Artık endemik durumda seyreden (1000 civarı vaka sayısı) eğride beklenen pikler görülmemektedir.

Grafik 1. Kümülatif Vaka Sayısı ve Enfeksiyon Hızı

Grafik 2. Yeni Vaka Sayısı ve Enfeksiyon Hızı

Grafik 3. Yeni Vaka Salgın Eğrisi

Kamu Kurumları

T.C. Sağlık Bakanlığı

- Sağlık Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü tarafından
 - [03/08/2020 – 09/08/2020 COVID-19 Haftalık Durum Raporu](#) yayımlandı. 03 - 09 Ağustos tarihleri arasında:
 - Test sayısı 377.920'tir.
 - Hastaneye yatırılan yeni hasta sayısı 3.949'tür.
 - Sağlık Bakanlığınca onaylanan ölümlere ilişkin ölüm hızı %2,42'dir.
 - 100.000 kişiye düşen toplam vaka sayısı 290,8 ve son 7 gün içinde 100.000 kişiye düşen yeni COVID-19 vaka sayısı 9,6'dır.
 - [10/08/2020 COVID-19 Günlük Durum Raporu](#) yayımlandı. Bir önceki güne göre:
 - Test sayısında %1,4 artış ve entübe edilen yeni hasta sayısında %1,9 azalma
 - Bölgelerdeki vaka değişim yüzdesinde en fazla azalış Kuzeydoğu Anadolu Bölgesinde, en fazla artış Batı Marmara Bölgesindedir.
 - 80 yaş ve üzeri grupta 1.000.000 kişiye düşen yeni COVID-19 vaka sayısı kadınlarda 15,0, erkeklerde ise 21,2'dir.
 - [11/08/2020 COVID-19 Günlük Durum Raporu](#) yayımlandı. Bir önceki güne göre:
 - Yeni COVID-19 vaka sayısında ve hastaneye yatırılan yeni hasta sayısında azalma (sırasıyla -%0,8 ve -%15,9), hastaneden taburcu edilen yeni hasta sayısında ise %7,5 artış
 - Bölgelerdeki vaka değişim yüzdesinde en fazla azalış İstanbul Bölgesinde, en fazla artış Kuzeydoğu Anadolu Bölgesindedir.
 - 65-79 yaş grubunda 1.000.000 kişiye düşen yeni COVID-19 vaka sayısı kadınlarda 19,2, erkeklerde ise 19,5'tir.
 - [12/08/2020 COVID-19 Günlük Durum Raporu](#) yayımlandı. Bir önceki güne göre:
 - COVID-19 test sayısında %10,1 artış ve hastaneye yatırılan yeni hasta sayısında %9,5 azalma
 - Bölgelerdeki vaka değişim yüzdesinde en fazla azalış Doğu Marmara Bölgesinde, en fazla artış Ortadoğu Anadolu Bölgesindedir.
 - 80 yaş ve üzeri grupta 1.000.000 kişiye düşen yeni COVID-19 vaka sayısı kadınlarda 18,2, erkeklerde ise 21,2'dir

T.C. İçişleri Bakanlığı

- 14.08.2020 tarihinde [81 İl Valiliğine İzolasyon Tedbirleri Konulu Genelge](#) gönderildi. İzolasyona tabi tutulan kişi bilgilerinin İl Sağlık Müdürlüklerinden temin edilerek özellikle ilk 7 günlük süre içerisinde izolasyon şartlarına uyulup uyulmadığının Vali/Kaymakam ve kolluk birimlerince birebir takip edilmesi ve sıklıkla denetlenmesi talimatı bildirildiği hatırlatıldı.

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı

- 12.08.2020 tarihinde [Konaklama Tesislerinde Kontrollü Normalleşme Süreci Genelgesi Değişikliği](#) yayımlandı. COVID-19 teşhisi konulan misafir ile aynı aileden olan veya birlikte aynı odada kalan kişiler dahil, konaklama süresince misafir izolasyon odalarında kalacaklarına ve odalarının dışına çıkamayacaklarına ilişkin imza karşılığı yazılı bilgilendirme ve bildirim yapılacağı maddesi eklendi.

Meslek Örgütleri ve Dernekler

Türk Tabipleri Birliği (TTB)

- TTB, Türkiye’de yürütülen [COVID-19 aşı çalışmaları hakkında Sağlık Bakanlığı’na ikinci kez çağrı](#) yaptı (12.08.2020).
- Türk Tabipleri Birliği, Sağlık Bakanı Fahrettin Koca’ya bir yazı göndererek [İl Umumi Hıfzıssıhha Meclislerini işlevsizleştiren uygulamalardan vazgeçilmesi çağrısı](#)nda bulundu (13.08.2020).
- Türk Tabipleri Birliği (TTB) COVID-19 İzleme Kurulu, [COVID-19 pandemisine ilişkin 5. ay değerlendirmesi](#)ni 14 Ağustos 2020 Cuma günü zoom üzerinde gerçekleştirilen basın toplantısı ile kamuoyuna duyurdu (14.08.2020).

Ankara Tabip Odası (ATO)

- ATO tarafından, Türkiye’de COVID-19 vakalarının ve ölümlerin arttığı ve bu artışın en fazla görüldüğü illerden birinin Ankara olduğu vurgulanarak, Ankara Şehir Hastanesi’nin açılması gerekçesiyle kapatılan hastanelerin yeniden açılması talebi tekrar edildi. (10.08.2020) [Kaynak](#)
- ATO tarafından, Ankara’da, 14 Ağustos 2020 tarihi itibarıyla, ulaşılan ve teyit edilen COVID-19 (+) tanısı alan sağlık çalışanlarının sayısının 517’e yükseldiği bildirildi. (14.08.2020) [Kaynak](#)

Türk Toraks Derneği (TTD)

- TTD tarafından, 12 Ağustos 2020’de gerçekleştirilen “Okulların Açılması:İki Ucu Keskin Bıçak” başlıklı webinarın kaydı paylaşıldı. (12.08.2020) [Kaynak](#)
- TTD tarafından, 18 Ağustos 2020’de saat 20:00’da TTD Ankara Şubesinde “COVID-19 Güncel Durum” başlıklı online toplantı gerçekleştirileceği duyuruldu. (13.08.2020) [Kaynak](#)
- TTD, dernek olarak sahadan gelen mevcut bilgiler doğrultusunda pandeminin kontrolünün kaybedildiği, birinci dalganın ikinci zirvesine hızla yaklaşıldığı kaygılarını taşıdıklarını ve bu bağlamda yapılması gerekenleri bir basın duyurusu ile açıkladı. (14.08.2020) [Kaynak](#)
- TTD üyeleri tarafından yazılan, Sağlık Bakanlığınca pandemi sürecinde uygulanan bazı uygulamaların eleştirildiği “[Türkiye’de COVID-19 ile ilgili bilimsel araştırmaya müdahale](#)” adlı makale, The Lancet’te yayımlandı. (15.08.2020) [Kaynak](#)

Türk Klinik Mikrobiyoloji ve Enfeksiyon Hastalıkları Derneği (KLİMİK)

- Haftalık KLİMİK bülteninin son sayısı yayımlandı (11.08.2020). [Kaynak](#)
- KLİMİK tarafından, 18 Ağustos 2020 Salı günü, 21.00-22.30 saatleri arasında “COVID-19 Pandemisinde Eğitim-Öğretim: Nasıl Yapmalı?” konulu web konferansı yapılacağı duyuruldu. (14.08.2020) [Kaynak](#)

Türkiye Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Uzmanlık Derneği (EKMUD)

- EKMUD, dernek üyesi Prof. Dr. Oğuz Reşat Sipahi tarafından yazılan “[İdeal COVID-19 Kesin Olgu Tanımı Ne olmalıdır?](#)” isimli editöryel makalenin Clinical Infectious Diseases dergisinde yayımlandığını duyurdu. (10.08.2020) [Kaynak](#)

Aile Hekimliği Dernekleri Federasyonu (AHEF)

- AHEF tarafından, grip aşısının Ekim-Kasım aylarında yapılması gerektiğine, Aile Sağlık Merkezlerinde grip aşısı yapılabildiğine ve grip ile COVID-19 belirtilerinin benzerlik gösterdiğine dikkat çekilerek bir duyuru metni yayımlandı. (10.08.2020) [Kaynak](#)

- AHEF tarafından, daha önce duyurulan COVID-19 özellikli izlemlerin gerçekleştirilmeyeceği kararı ile ilgili olarak, Aile Hekimliklerinde kullanılmak üzere “[COVID-19 Özellikli İzlem İtiraz Dilekçesi Örneği](#)” paylaşıldı. (12.08.2020) [Kaynak](#)
- AHEF tarafından, COVID-19 nedeniyle idari izinli sayılmaları gereken ancak buna rağmen maaş kesintisi yaşayan Aile Hekimliklerinde kullanılmak üzere “[COVID-19 Maaş Kesintisi Sonrası Talep Dilekçesi Örneği](#)” paylaşıldı. (14.08.2020) [Kaynak](#)

HASUDER’den Haberler

- Haftanın konuları bölümünde Prof. Dr. Dilek Aslan bu hafta 16.08.2020 tarihinde “[Önlemlere hatırlatmalar](#)” konulu içeriği paylaştı.
- Prof.Dr. Tacettin İnandı Birgün Gazetesine verdiği röportajda ‘Mayıs ayının gerisindeyiz’ dedi. [Okumak için](#)

Okuma Önerisi

COVID-19'a halk sağlığı yanıtında dijital teknolojiler

Toplum sürveyansı, vaka tanımlama, temaslı takibi, mobil veri ve halkla iletişim temelinde müdahalelerin değerlendirilmesi dahil olmak üzere dünya çapında COVID-19'a halk sağlığı yanıtını desteklemek için dijital teknolojiler kullanılmaktadır. Bu hızlı yanıtlar, milyarlarca cep telefonunu, büyük çevrimiçi veri setlerini, bağlı cihazları, nispeten düşük maliyetli bilgi işlem Kaynaklarını ve makine öğrenimi ve doğal dil gelişimindeki ilerlemeleri kullanır. Bu derleme, dünya çapında COVID-19'a karşı halk sağlığı yanıtı için dijital yeniliklerin çerçevesini ve onların sınırlılıklarını ve yasal, etik ve mahremiyet engellerinin yanı sıra organizasyonel ve işgücü engelleri de dahil olmak üzere bunların uygulanmasındaki engelleri sunmayı amaçlamaktadır. Halk sağlığının geleceği muhtemelen giderek daha fazla dijital hale gelecek ve pandemi yönetimini ve COVID-19 gibi diğer bulaşıcı hastalıklar için gelecek hazırlığını güçlendirmek için dijital teknolojilerin düzenlenmesi, değerlendirilmesi ve kullanımına yönelik uluslararası stratejilerle işbirliği ihtiyacını gözden geçiriyoruz.

Buddl J, et al. Digital technologies in the public-health response to COVID-19. *Nature Medicine* 2020;26,1183-1192. <https://doi.org/10.1038/s41591-020-1011-4>

*Bu metin HASUDER adına Prof. Dr. Nazım Ercüment Beyhun, Doç. Dr. Lütfi Saltuk Demir, Dr. Öğretim Üyesi Melike Yavuz, Uzm. Dr. Musa Şahin, Uzm. Dr. Ahmet Naci Emecen, Uzm. Dr. Dilek Ener, Arş. Gör. Dr. Tülin Çoban, Arş. Gör. Dr. İrem Dilaver, Arş. Gör. Dr. Aslı Ata Teneler, Arş. Gör. Dr. Güzin Özbey, Arş. Gör. Dr. Atalay Aktuna, Arş. Gör. Dr. Selva Dilan Gölbaşı tarafından hazırlanmıştır.